

Statenfractie D66
De heer A. Meijer en de heer E. Logister
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Financiële positie gemeenten in tijden van corona

Geachte heer Meijer, geachte heer Logister,

Bij brief van 9 april 2020, ingekomen op 9 april 2020, heeft u namens de D66 fractie schriftelijke vragen gesteld.

Wij beantwoorden deze vragen als volgt.

1. Wat is de houding van het College ten opzichte van dit vraagstuk? Hoe ziet het College haar rol als het gaat om de omgang met gemeenten die financieel minder bedeeld zijn?

Antwoord: Wij hebben geen directe rol of verantwoordelijkheid ten aanzien van gemeenten die "financieel minder bedeeld zijn". Dit betreft primair een verantwoordelijkheid van het rijk (financiële verhouding tussen rijk en gemeenten) en van de gemeente zelf (gemeentelijke belastingen in relatie tot de uitgaven). Vanuit onze wettelijke taak op het gebied van financieel toezicht beoordelen wij of de begroting van een gemeente structureel in evenwicht is. Als dat niet meer het geval is gaan wij ook de oorzaken na.

2. Kan de provincie iets betekenen in het bijstaan van gemeenten die worstelen met deze problematiek? Bijvoorbeeld door coördinatie op te pakken of richting banken te acteren namens een groep Brabantse gemeenten?

Antwoord: Nee. Wij zien hier geen primaire taak voor de provincie. Gemeenten hebben hun eigen samenwerkingsverbanden en ondersteuningsstructuur (VNG en VBG) die hen hierin kunnen ondersteunen. Bovendien heeft iedere gemeente zijn eigen relatie met één of meerdere banken. Het heeft geen meerwaarde om hier als provincie tussen te gaan zitten. Uiteraard kunnen en willen wij aan specifieke gemeenten in specifieke situaties desgevraagd ondersteuning bieden op dit terrein als zij er zelf niet uitkomen.

Datum

21 april 2020

Ons kenmerk

4684928

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

B.P. (Berno) Schemmekes

Telefoon

(06) 52 78 35 97

Email

bschemmekes@brabant.nl

Bijlage(n)

-

3. Overweegt het College om de provinciale kas beschikbaar te stellen om bijvoorbeeld voorschotten te verlenen?

Antwoord: Nee. Wij verwachten dat daar geen behoefte aan is. De wet Fido (Financiering Decentrale Overheden) en de regels rond verplicht schatkistbankieren verbieden dat de provincie rechtstreekse financiering verstrekt aan gemeenten waarmee een toezichtrelatie bestaat. Dat zijn alle Brabantse gemeenten. Technisch gezien kan de provincie aan haar eigen gemeenten renteloze leningen voor korte tijd verstrekken als voorfinanciering op maatregelen die de gemeenten voor het Rijk moeten uitvoeren en die later door het Rijk worden terugbetaald. Maar gemeenten kunnen kortlopende en langlopende leningen (tot 5 jaar) afsluiten bij de BNG tegen negatieve rente.

Datum

21 april 2020

Ons kenmerk

4684928

4. Is het college het met D66 eens dat de provincie – eventueel samen met de Bank Nederlandse Gemeenten, VNG en IPO – juist nu bij het Rijk zou moeten verkennen of provinciale garantstelling of zelfs provinciale kredietverstrekking tijdelijk mogelijk is richting gemeenten die ondernemers geen uitstel van betaling of acute noodlening kunnen bieden?

Antwoord: Wij verwachten in dit geval niet dat provinciale betrokkenheid hierbij toegevoegde waarde heeft. Zie ook antwoord op vraag 3.

5. Hoe vult het College haar rol als financieel toezichthouder op gemeenten in wanneer gemeenten specifiek door deze situatie in problemen komen? Kunnen zij rekenen op een ruime uitleg van de financiële kaders?

Antwoord: Zolang de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) de wet- en regelgeving niet aanpast via een tijdelijke (nood)wet als gevolg van de Corona-crisis, blijft de vigerende wet- en regelgeving in algemene zin het uitgangspunt voor ons financieel toezicht. Wanneer wij van oordeel zijn, dat een begroting van een gemeente niet (meer) structureel en reëel in evenwicht is, gaan wij altijd na wat de oorzaak is van die situatie. Wij kijken altijd of er voor die gemeente een maatwerkoplossing mogelijk is. Welke afspraken kunnen wij met de individuele gemeente maken om weer uit deze financiële problematiek te komen en binnen welke termijn. Er is sprake van buitengewone omstandigheden. Dit vraagt ook om buitengewone maatwerkoplossingen. Wij zullen echter onze wettelijke taak, op basis van de wet- en regelgeving, in ogenschouw moeten blijven nemen. Ook tijdens een Corona-crisis moeten wij bijdragen aan het voorkomen dat een gemeente niet meer in staat is om financiële tekorten zelf op te lossen.

6. Is het College het met D66 eens dat deze acute Corona-crisis een andere houding vraagt van het provinciebestuur mbt financieel toezicht dan in reguliere tijden waarin streng en strikt opgetreden moet worden?

Antwoord: Zie het antwoord op vraag 5.

7. Is het college in gesprek met IPO, VNG en Ministerie van Binnenlandse Zaken over eventuele ruimtescheppende maatregelen binnen het Besluit Begroting en Verantwoording en de handreiking Treasury 2015?

Antwoord: Nee. Hier is op dit moment geen aanleiding toe. De regels in het Besluit Begroting en Verantwoording en de Wet Fido (uitgewerkt in de Handreiking Treasury) zijn onder meer gericht op het beheersen van risico's rond financiering: kasgeldlimiet, renterisiconorm en, tot op zekere hoogte, verplicht schatkistbankieren. Gemeenten hebben binnen deze kaders voldoende ruimte hun financiering rond te krijgen. Zeker nu de rente bijzonder laag is en voor kortlopende en langlopende leningen tot 5 jaar negatief. Verruiming van maatregelen zou op langere termijn tot ongewenst hogere risico's kunnen leiden.

Datum

21 april 2020

Ons kenmerk

4684928

Overeenkomstig het door Gedeputeerde
Staten van Noord-Brabant genomen besluit,
namens deze,

W. Fijnvandraat,
Programmamanager Bedrijfsvoering
Beleid en Advisering

(In verband met de corona-maatregelen is deze brief, na vaststelling door het college, digitaal door de verantwoordelijk programmamanager ondertekend)